

Сталінські КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківському ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№ 39 (835)

Субота, 31 грудня 1955 р.

Ціна 20 коп.

З НОВИМ РОКОМ, З НОВИМИ УСПІХАМИ!

Минув 1955 рік. Наступає новий, 1956 рік.

Минулий рік був роком рішучої боротьби всього колективу університету за піднесення якості навчання. Учбова частина університету, деканати, партійні і комсомольські організації факультетів оголосили війну ледарям і неробам, надали допомогу тим з відсталих студентів, які цієї допомоги потребують. І внаслідок зробленого значно зменшилась кількість студентів, що прийшли до зимової сесії з академічною заборгованістю. Таких студентів у всьому університеті нараховується зараз вже небагато.

Та важкі умови, в яких проходив учбовий процес цього семестру, вимагають великого напруження сил від усього нашого колективу під час самої сесії. Студенти повинні ще і ще раз перевірити себе, виявити ті частини прослуханих курсів, які їм не вдалось своєчасно з потрібною глибиною проробити, зосередити саме на них всю свою увагу, всі свої сили. Деканати повинні створити на факультетах таку обстановку, в якій би викладач міг поставити перед студентом найвищі вимоги, а студент найповніше розкрити під час екзаменів свої знання. Кафедри і викладачі повинні зробити все, щоб консультації, які відбудуться протягом всього екзаменаційного періоду, були використані для ліквідації тих «вузких місць», що були при читанні курсу.

Побажано ж студентському колективу університету успішно скласти екзаменаційну сесію, цікаво і розумно провести канікули, з новими силами повернутись до рідного університету!

Минулий рік був роком боротьби колективу науковців університету не тільки за виконання запланованих робіт, а й за рішуче піднесення якості цих робіт, за максимальне наближення їх до інтересів народного господарства. Колектив науковців знаходиться напередодні наукових конференцій, які повинні підсумувати зроблене. Треба, щоб на цих конференціях широко була розгорнута творча, ділова критика наукової продукції університету. Треба, щоб конференції ці перетворились в широкі наукові дискусії, де в вільному обміні думками були висунуті нові цікаві і значимі наукові проблеми.

Побажано ж колективу науковців університету творчих успіхів в новому році, який для вчених нашого університету є першим роком їхньої нової наукової п'ятирічки!

На початку цього учбового року склались не зовсім сприятливі

умови для розгорнення студентської наукової роботи. Напружена обстановка виконання учбових планів не сприяла в потрібній мірі плановій роботі студентських наукових гуртожитків, хоч це не стало перешкодою для її початку.

Побажано ж членам студентського наукового товариства широкого розгорнення роботи гуртків в новому семестрі, напруженої наукової роботи, яка б забезпечила успішне проведення традиційної підсумкової наукової конференції!

Минулий рік був роком, коли спортивна слава нашого університету, на жаль, трохи підупала. І недовірчеські на окремі серйозні вдачі і досягнення, у наших спортсменів немає ніяких підстав задоволятися. Наступний рік для спортсменів особливо значимий — він завершиться великим спортивним святом — Спартакіадою народів СРСР.

Побажано ж нашим спортсменам в цьому році відновити і поновити спортивну славу університету, вславити його новими спортивними досягненнями, домогтись хороших показників на Спартакіаді народів СРСР!

Значних успіхів досягла в останні роки наша студентська художня самодіяльність. Змістовно і цікаво пройшов у минулому році огляд її, багато справжніх талантів виявив він. Велику і корисну роботу провів влітку цього року колектив нашої художньої самодіяльності в колгоспах. Та останнім часом студенти справедливо зауважують, що в окремі програми концертів і виступів нашої самодіяльності проникають елементи поганого смаку, що похуття художнього смаку учасникам самодіяльності інколи бракує.

Побажано ж учасникам університетської самодіяльності в новому році розгорнути рішучу боротьбу за мистецтво високого ідейного звучання та великої майстерності.

Народ наш прожив цікавий, глибокого змісту рік — рік, протягом якого наша країна стала ще міцнішою, ще могутнішою.

Наступний, 1956 рік починається для нашого народу подіями величезного історичного значення. Вся країна готується зустріти XX з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу трудовими перемогами.

Побажано ж і нашому колективу зустріти ці події новими успіхами в навчанні, новими досягненнями в науці!

З новим роком, дорогі товариші, з новим щастям, з новими успіхами!

Новорічний вечір

Привітно розкрив свої двері Будинок культури для студентів, викладачів і працівників університету. Сьогодні, 28 грудня, тут відбувається вечір, присвячений зустрічі Нового, 1956 року.

Зали Будинку підготовані до зустрічі гостей. В колонному залі — велика, сяюча вогнями новорічна ялинка. Для учасників святкового вечора відкриті виставка, присвячена 300-річчю міста Харкова, та виставка китайсько-го прикладного мистецтва. Працюють кімнати: біліардна, шахово-шашкова, кімната відпочинку.

Вечір почався концертом художньої самодіяльності університету. Глядачі тепло зустрічали виступи великого хорового колективу та солістів. Після вечора в трьох залах Будинку культури танцювала молодь. Були організовані гри, атракціони, вікторина.

Людині дано багато щастя

День, який запам'ятаєш назавжди

Найщасливіший день 1955 року. Про нього відразу і не розповісти. Він почався для мене 1-м липня року, що ось минає. В цей день я одержала атестат про закінчення 136-ї повної середньої школи нашого міста, атестат, що був відзначений золотою медаллю. Я вийшла з школи і мені здалось, що за плечима у мене вирости крила.

Та скоро виявилось, що це лише початок того щастя, яке випало на долю мені. Згодом я зрозуміла, що справді найщасливішим днем мого життя в цьому році був день 17 липня.

Ви вже, мабуть, догадалися, що це за день? Це день, в який я одержала повідомлення, що зарахована на перший курс радіофізичного факультету університету.

Б. САВІНА,
студентка першого курсу
радіофізичного факультету.

— □ —

Я стала комуністкою

Що може зрівнятися з щастям відчуття себе членом тієї партії, яка веде наш народ до перемоги комунізму!

11 грудня бюро Дзержинського РК Комуністичної партії України затвердило рішення університетської партійної організації про прийом мене в члени Комуністичної партії Радянського Союзу.

Це й був для мене найщасливіший день 1955 року.

Т. ОДНОБОЧКО,
секретар КСМ бюро
хімічного факультету.

— □ —

Перемога

Перемога — це завжди щастя. Ось чому найщасливішими днями цього року для нас були дні, коли в далекій і чудовій Ризі ми вели боротьбу за першість на всесоюзних змаганнях з художньої гімнастики за програмою майстрів. Дні з 4 по 7 грудня були днями напруженої спортивної боротьби, днями коли довелося зібрати в одне і все своє вміння і всю свою волю до перемоги.

І ось прийшло 7 грудня. Були підведені підсумки і ми дізнались, що завоювали 4 і 6 місце у всесоюзних змаганнях, одержали почесне право на високе звання майстра спорту Радянського Союзу. Хіба ж не цей день спортсмен повинен вважати найщасливішим днем прожитого року?

А. НУЖНА,
М. БУЛГАКОВА,
студентки філологічного
факультету.

Минув 1955 рік, 38-й рік Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Для радянських людей він пройшов, як і завжди, під знаком напруженої творчої праці. Це був рік шукань, сміливих дерзаних і завойованих звершень.

Та у кожного з нас в минулому році був такий день, що відзначений нами в календарі як особливий. Серце билось в день цей гучніше, настрій був якимось особливо святковим. Кожен з нас говорив собі:

— Найщасливіший день цього року.

А на другий день наші друзі, зустрічаючи один одного, питали:

— Ти не бачив вчора... — (і називали наше прізвище)? Здається, він був учора надзвичайно щасливий!

Редакція «Сталінських кадрів» звернулася до своїх читачів з проханням розповісти про найщасливіший в прожитому році день. І вони розповіли нам...

Творче задоволення

Найбільш значущим днем 1955 року був для мене день 20-го травня, що приніс мені величезне задоволення. В цей день на засіданні 8-го Всесоюзного з'їзду фізіологів і фармакологів в Києві я виступила з доповіддю на тему: «Вікові зміни деяких біохімічних показників, сполучених з процесом білкового синтезу».

В доповіді я підсумував наслідки післявоєнних досліджень колективу лабораторії нашого вчителя О. В. Нагорного.

Цим самим з всесоюзної трибуни була доведена велика значимість проблеми, що її розробляє колектив біохіміків і фізіологів Харківського університету і значимість наукових даних, нами одержаних.

Проф. І. БУЛАНКІН.

— □ —

Раз на віку

На питання про свій найщасливіший день в минулому році ми хочемо відповісти сьогодні разом. Таким днем для нас був день 19 листопада. Чому саме? — спитаєте ви. А тому, що в цей день трапилась подія, яка трапляється у людини раз на віку. Полубивши один одного, ми саме в цей день вирішили назавжди поєднати свої долі. В студентській сім'ї, в нашому гуртожитку ми відсвяткували своє весілля. Ви скажете — особисте щастя. Так, справді, особисте щастя! Радянська людина повинна бути щасливою і в особистому житті.

В. КАБЛЮК,
Т. ЛЕУШ,
студенти V курсу економічного
факультету.

Весь рік щасливий

Про найщасливіший день минулого року мені відповісти дуже важко. І це не випадково. В Радянській країні людині дано дуже багато щастя.

П'ять років тому мені, громадянину Румунської Народної Республіки, випало щастя приїхати до Радянського Союзу, вступити до Харківського університету. І ось минуло 5 років, і настав 1955 рік.

Чим був для мене цей рік, який день протягом його був найщасливішим?

23 січня у мене народився син Владислав. Хіба це не щастя?

25 червня я закінчив університет і одержав диплом викладача української мови та літератури. Хіба ж це не щастя?

14 вересня я був зарахований аспірантом кафедри української мови і одержав можливість проходити наукову підготовку в університеті, що став для мене рідним домом. Хіба ж це не справжнє щастя?

Ось і скажіть самі — який же день був у мене найщасливішим? А я скажу — весь рік щасливий.

Микола ПАВЛЮК,
аспірант.

— □ —

Цінна знахідка

Ще влітку 1954 року, розкопуючи городище Караван біля Люботина, ми знайшли якісь глиняні моделі, які своїм зовнішнім виглядом дуже нагадували зерна деяких злаків і бобових. Тоді ж виникло питання про те, що це за моделі, але відповіді на це питання ні я, ні мої старші товариші — археологи дати не могли.

Влітку 1955 року ми продовжували розкопки і натрапили на жертovníк, на якому серед інших культових речей знову знайшли такі ж моделі. Здогадки наші про те, що моделі ці являють собою речі, зроблені з магнітними цілями, підтверджувались. Рентгенологічні дослідження довели, що зроблені вони були з глини з домішкою органічних речовин тих злаків та бобових, які виводились в цій місцевості.

Це дало нам можливість незаперечно встановити дуже великий список сільськогосподарських культур, які розводились землеробськими племенами в басейні ріки Дінець 2500 років тому.

Цінна знахідка дала дуже цікавий матеріал не лише нам, археологам, а й фахівцям з історії землеробства.

Ось чому день 21 серпня я вважаю для себе найщасливішим днем минулого року.

Б. ШРАМКО,
кандидат історичних наук.

РАДІСТЬ ТВОРЧОГО ТРУДА

Буде зроблено в 1956 році

Група астрономів на чолі з дійсним членом Академії наук УРСР професором М. П. Барабашовим продовжуватиме дослідження фізичних умов на Місяці і планетах. Ці дослідження, як відомо, тісно зв'язані з міжпланетними перельотами. Сесія Планетної комісії Астрономічної ради АН СРСР, проведена в Харківському університеті в березні 1955 року, показала, що міжпланетні перельоти — справа найближчих років. У цьому плані велике значення має вивчення фізичних умов Марса. Готується проведення широких досліджень поверхні і атмосфери Марса під час великого його протистояння.

Хіміки-органіки під загальним керівництвом заслуженого діяча науки УРСР проф. Є. С. Хотинського синтезують ряд нових барвників для нашої текстильної промисловості.

При кафедрі якісного аналізу з 1 січня 1956 року починає працювати семінар для співробітників лабораторій заводів міста Харкова. Семінар розрахований на два роки. Крім вивчення теоретичних курсів на семінарі будуть побіжно розв'язуватись всі практичні питання, що виникатимуть в процесі роботи заводських лабораторій. Робота семінару здійснюватиметься порядком співдружності учених хімічного факультету з робітниками промислових підприємств. Керуватиме семінаром доцент М. П. Комар.

Наслідки науково-дослідної роботи кафедри неорганічної хімії і лабораторії металознавства, що проводиться під керівництвом проф. Л. С. Палатника, уже частково застосовано на практиці. Методи електроіскрового зміцнення інструментів, як відомо, були запроваджені на Харківському тракторному заводі і дали великий економічний ефект. В наступному році лабораторія металознавства виконає цікаву роботу: дослідження процесів дифузії в металах і сплавах, що зазнають електроіскрової обробки і відпалу. Робота матиме прикладне значення.

Кафедра математичного аналізу під керівництвом проф. Г. І. Дринфельда починає розробляти тему: теорія і практика статистичних методів контролю виробництва. Для цього будуть проведені спеціальні спостереження на деяких харківських підприємствах з масовим виробництвом. У другій половині 1956 року буде організований спеціальний семінар для робітників заводів з питань статистичних методів контролю виробництва.

Спільно з Московським інститутом імені Лебедева кафедра математичної фізики виконає наукову тему: «Розробка методів розв'язання деяких нелінійних диференціальних рівнянь на лінійних машинах безперервної дії». Буде розроблена схема обчислень і методи настройки машини.

Кафедра технічної фізики спільно з Українським інститутом гігієни праці і профзахворювань, Українським інститутом рентгенології та Харківською обласною біологічною станцією в 1956 році розробить важливу тему: вивчення електричних властивостей біологічних середовищ при дії іонізуючих випромінювань методом температурних коефіцієнтів ємкості.

Проблеми, які розроблятимуться кафедрами геологічного факультету, стосуються геології і корисних копалин Великого Донецького басейну.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»

Стор. 2. 31 грудня 1955 р.

РІК ПРАЦІ

Для кафедри фізичної хімії 1955

рік був роком нових успіхів в науковій роботі. В минулому році вийшло з друку 19 робіт і зда-но до друку 25 робіт, які виконані членами кафедри. Більшість з них одержали високу оцінку на всесоюзних і республіканських нарадах.

В. В. Александров виконав роботу про кислотність неводних розчинів і єдину шкалу кислотності. Ця робота має велике практичне значення. Не випадково на Всесоюзній нараді, яка була скликана Інститутом автоматичної і телемеханіки Академії наук СРСР, доповідь на цю тему була доручена саме кафедрі фізичної хімії нашого університету.

Значну цінність мають опубліковані в 1955 році роботи професора М. А. Ізмайлова, Я. Г. Васильєва і А. М. Александрової по теорії і практиці застосування скляного електрода. Створена теорія помилок скляного електрода в кислій області. Цікаво, що успіх цієї роботи зв'язаний з застосуванням радіоактивних індикаторів.

Кафедра широко використовує в своїй науковій ро-

боті метод мічених атомів (тов. Чорний, Тітов і інші). Нагромаджений нашим колективом досвід застосування атомної енергії в мирних цілях передається багатьом організаціям Харкова і інших міст.

Труди проф. М. А. Ізмайлова внесли значний вклад в розвиток фізико-хімічного аналізу — науки, створеної академіком М. С. Курнаковим. Теоретичні роботи М. А. Ізмайлова і експериментальні роботи його співробітників одержали високу оцінку на Всесоюзній нараді по фізико-хімічному аналізу в Москві.

Вивчаючи неводні розчини, кафедра фізичної хімії приділяє велику увагу практичному застосуванню своїх теоретичних результатів, зокрема, в аналітичній хімії. В 1955 році в цьому напрямку працювали тов. О. М. Шкодин, Л. П. Співак, Л. І. Каркузакі і інші. Їх роботи впроваджені в різні галузі виробництва, зокрема в нафтову промисловість. М. А. Ізмайлов разом з співробітниками розробили нову

теорію адсорбційної технології виділення речовин із розчинів. На основі цієї теорії розроблена і вже застосована на виробництві нова технологія одержання алкалоїдів.

В науці вже давно усталилось розрізнення електролітів на сильні і слабкі. Існують теорії сильних і слабких електролітів. Однак нагромаджені на протязі багатьох років наукові дані (велику цінність в цьому відношенні мають опубліковані в 1955 році роботи Є. Ф. Іванової та Є. О. Вайля) говорять про те, що таке розрізнення не обґрунтоване. В природі немає сильних і слабких електролітів. Сильність чи слабкість електролітів залежить від умов.

Створення цільної теорії електролітів — завдання кафедри на найближчі роки. Першим теоретичним дослідженням в цьому напрямку буде труд М. А. Ізмайлова «Дисоціація електролітів в розчинах» — найбільше наукове досягнення проф. М. А. Ізмайлова і керованої ним кафедри в 1955 році.

Доцент О. ШКОДИН.

Буде зроблено в 1956 році

Під керівництвом дійсного члена Академії наук УРСР проф. І. М. Буланкіна і заслуженого діяча науки УРСР проф. В. М. Нікітіна кафедри біохімії та фізіології тварин і людини продовжуватимуть працювати над проблемою закономірності індивідуальної еволюції цілісного тваринного організму в їх залежності від умов зовнішнього середовища. Розроблятиметься також тема: «Вікові зміни самооновлення протоплазми в організмі вищих тварин і людини і фактори, що їх визначають».

Над проблемою управління розвитком тварин шляхом направлено-го виховання і гібридизації працюватиме кафедра дарвінізму і генетики (група, очолювана доцентом М. П. Воловиком). Будуть поставлені експериментальні дослідження гісто-фізіологічних і цитохімічних змін у тканинах кролів при міжпородних схрещуваннях (статевій гібридизації).

Кафедра фізіології рослин на чолі з проф. Г. К. Самохваловим розроблятиме проблему живлення як фактора управління розвитком і урожайністю сільськогосподарських рослин. Дослідження цього року присвячуються темі: «Як живлення впливає на обмін речовин рослинних організмів».

Готується проведення одинадцяти наукових експедицій біологічного, геологічного, географічного, філологічного та історичного факультетів. В плані експедицій — вивчення діалектів, говорів і українського фольклору, археологічні розкопки, дослідження мікроклімату зрощуваних і незрощуваних масивів південної частини Української РСР, корисні копалини Великого Донецького басейну, проблеми гідрогеології в зв'язку з гідротехнічним будівництвом тощо.

Економіко-географічна характеристика півдня УРСР, географія промисловості південної частини Української РСР, географія сільськогосподарства Одеської області — теми досліджень географів університету в наступному році.

Історичний факультет почав підготовку до сорокаріччя Великої Жовтневої соціалістичної революції. В плані наукової тематики кафедри СРСР на 1956 рік сім статей про боротьбу за перемогу Великої Жовтневої соціалістичної революції на Україні.

Граматична будова української та російської літературних мов — тематика мовознавчих кафедр філологічного факультету. Проблема соціалістичного реалізму, російсько-українські літературні зв'язки, проблема народності і реалізму в російській літературі — теми досліджень літературознавчих кафедр на 1956 рік.

Монографію «Творчість Стендаля» — наслідок шестирічної праці — завершить доцент О. Г. Розенберг.

Історія більшовицьких організацій на Україні — основна тематика кафедри марксизму-ленінізму. В 1956 році буде виконано сім наукових праць з цієї тематики для Учених записок.

Тематика досліджень кафедри політичної економії — проблеми політичної економії в творах В. І. Леніна і проблеми політичної економії соціалізму. Одинадцять статей на ці теми складуть черговий том Учених записок кафедри.

Кафедри суспільних наук університету випустять в 1956 році три томи Учених записок. Другий том Учених записок кафедр марксизму-ленінізму і філософії вже на виробництві.

Канд. наук

І. БУЛАШЕНКО.

Доцент О. ФІНКЕЛЬ.

Фото О. КУЗІНА.

Найактуальнішому питанню виховання учнів присвятив свій виступ Петро Іларіонович Лобода.

— Радянський вчитель, сказав він, — не просто вчитель. Він друг, порадник і вихователь учня. Виховна робота в школі — чи не найважча ділянка роботи. А між тим саме до неї нас менш за все готували університет. Прийшовши до школи, студент університету погано знає, або й зовсім не знає структуру та специфіку роботи піонерської та шкільної комсомольської організації, не вміє скласти план роботи літературного гуртка, провести збори батьків. Він зосереджує увагу на необхідності кращого використання часу, відведеного на практику.

Про необхідність боротьби проти шаблону, формалізму, байдужості в шкільній роботі гостро цікаво говорив Михайло Іванович Берлов, вихованець філологічного факультету, а зараз директор школи.

— Диплом про закінчення університету, сказав він, дав нам лише право на вчительську діяльність — життя в школі, робота в школі перевіряє нашу готовність до неї.

— Школа зараз стоїть перед завданням рішуче використати ремісництво у викладанні літератури. Ми повинні прищепити дитині художні смаки, навчити її любити нашу прекрасну літературу.

НАПЕРЕДОДНІ ЗИМОВОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ

НА БІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

ПОВЧАЛЬНІ ПІДСУМКИ

НОТАТКИ ЕКЗАМЕНАТОРА

Цими днями студенти п'ятого курсу біологічного факультету склали залік з методики викладання природознавства.

Синтезуючий, підсумовуючий курс методики викладання природознавства, незважаючи на свій невеликий обсяг, має за мету завершити педагогічну підготовку студента-біолога, озброїти його необхідними методичними знаннями і потрібними йому для майбутньої педагогічної роботи в школі практичними навиками.

Отже, відбувся залік... Чому він вийшов, які думки викликає, до яких висновків приводить?

Іспит з методики викладання природознавства показав, що студенти-випускники біологічного факультету одержали хорошу підготовку в галузі загальнонаукових і спеціальних біологічних дисциплін, а також великий запас теоретичних знань. Глибокі, продумані відповіді, які свідчать про розумову зрілість, про високу загальну культуру, про наявність міцних, добре засвоєних знань з біології і педагогіки, дали студенти Глушенко, Жданова, Шилова, Ляхова, Барабашова, Прокопенко, Фенюга, Самсонова, Басович, Фесенко та інші. Переважна більшість студентів має всі дані для того, щоб стати висококваліфікованими викладачами середньої школи.

Проте, іспит викрив і деякі недоліки, що частково мають об'єктивний характер, а частково обумовлені легковажним ставленням деякої частини студентів до своїх обов'язків.

Так, на іспиті виявилось, що деякі студенти недостатньо володіють фактичним матеріалом таких загально-наукових дисциплін, як зоологія, ботаніка, анатомія людини і т. п. Це пояснюється

тим, що перелічені дисципліни читаються на першому і другому курсах, і за три роки деякі біологічні факти забуваються. Між тим, матеріал цих загальнонаукових дисциплін в першу чергу буде потрібний майбутнім викладачам в школі.

Окремим студентам бракує глибини в розумінні важливих теоретичних питань з біології, зокрема основних положень мічурінського вчення. Одна студентка не мала майже ніякого уявлення про хіміко-біологічну теорію походження життя на землі і виявила вкрай недостатню обізнаність з творами О. І. Опаріна і О. М. Баха.

Деякі з студентів не зовсім чітко розуміють суть матеріалістичного тлумачення явищ органічної доцільності.

Певно, це пояснюється тим, що курс діалектичного матеріалізму читається студентам дещо абстрактно і трафаретно, у відриві від актуальних проблем біологічної науки, недостатньо враховує специфіку біологічного факультету і профіль спеціалізації.

Студенти надто загально уявляють собі свої майбутні завдання як працівників антирелігійного фронту, мало підготовлені до ролі активних борців проти релігії. Винні в цьому і викладачі діалектичного матеріалізму, які приділяють у своїх курсах мало уваги питанням пролетарського воєнного атеїзму і боротьби з релігійними впливами; і деканат, і партійне бюро біологічного факультету, які випустили з поля зору питання антирелігійного виховання студентів і не провадять в цьому напрямку майже ніякої роботи; і викладачі спеціальних дисциплін, які також лише побіжно зачіпають в своїх курсах питання, зв'язані з боротьбою проти релігії.

Студенти недостатньо обізнані з програмами і підручниками по біології для середньої школи. В невеликому курсі методики природознавства немає змоги піддати ці програми детальному аналізу, на факультеті ж немає програм, якими б могли користуватися студенти, готуючись до іспиту з методики природознавства; мало і шкільних підручників біології.

У окремих студентів виявилися значні прогалини в засвоєнні самого курсу методики. Так, дехто з студентів не міг відповісти, чим обумовлена прийнята в радянській школі послідовність вивчення біологічних дисциплін. Деякі студенти погано уявляють собі суть формалізму в знаннях учнів і засоби боротьби з цим негативним явищем.

Чимало ще хиб у мові студентів — вона нерідко суха, невиразна, безбарвна, виклад позбавлений іншої внутрішньої логіки і необхідного зв'язку, чимало стилістичних недоліків зустрічається як в усній, так і в письмовій мові студентів.

Деяка частина студентів недостатньо серйозно поставилася до важливого для них курсу методики природознавства, затягнула виконання практичних завдань і не використала всіх можливостей для старанної підготовки до іспиту.

Але, звичайно, таких було небагато. Більшість студентів серйозно і сумлінно працювали над курсом. І в цілому є всі підстави задовольнитися досягнутим результатом. А виявлені в ході заліку недоліки треба врахувати самому екзаменатору, всьому колективу викладачів біологічного факультету і студентам молодших курсів.

Л. ГЕЛЬФЕНБЕЙН,
викладач методики
природознавства.

Остання сесія

На біологічному факультеті проходить складання заліків і активна підготовка до зимової екзаменаційної сесії. Особливо напружено працюють студенти п'ятого курсу, для яких ця сесія буде останньою.

Наш курс повинен скласти чотири екзамен і два заліки. Велике значення для випускників факультету, більшість яких буде направлена на педагогічну роботу в середню школу, мають такі предмети як педагогіка і методика викладання природознавства.

З інтересом був прослуханий студентами курс лекцій з методики викладання природознавства. Вже складено заліки з цієї дисципліни. Велику допомогу подали нам практичні заняття з методики, на яких студенти давали пробні уроки.

Серйозну увагу студенти приділяють підготовці до іспиту з історичного матеріалізму. Ще на протязі учбового семестру п'ятикурсники, готуючись до семінарських занять, глибоко вивчали першоджерела. Тепер необхідно привести в систему знання, здобуті на лекціях і семінарах. Зараз наших товаришів часто можна побачити в читальному залі гуртожитку, в кабінеті політекономії або в ЦНБ. Вони

наполегливо працюють над творами класиків марксизму-ленінізму. Якщо при підготовці до екзамену з історичного матеріалізму ми маємо достатню кількість літератури, то інакше стоїть справа з таким важливим узагальнюючим предметом як історія біології. Хоча лекції з цієї дисципліни були прочитані професором В. М. Нікітіним цікаво і на високому ідейному і науковому рівні, все ж таки при підготовці до цього іспиту нам доведеться серйозно попрацювати, бо у нас нема достатньої кількості учбових посібників.

Для студентів, що живуть у гуртожитку і на кутках, велике значення має наявність приміщень, де вони могли б готуватись до іспитів. Про це своєчасно подбав деканат. Кожному курсу було виділено окрему кімнату для роботи. На факультеті зараз створені всі умови для успішної здачі зимової екзаменаційної сесії. Тепер все залежить від нас самих.

Побажаємо ж напередодні Нового року всім випускникам успішно скласти останню екзаменаційну сесію!

Н. ЧЕРНИШОВА,
Н. ЛЯХОВА,

студентки п'ятого курсу
біологічного факультету.

Радість пізнання

Прошло чотири місяці занять — строк зовсім невеликий, — а скільки змін пройшло за цей час! Ми, першкурсники, стали рівноправними членами студентської сім'ї біофаку. Особливо допомогла здружитися і нашому курсу, всім нам з студентами старших курсів спільна робота в колективі.

А скільки нового і цікавого узнали ми за цей час. На практичних роботах нас навчили користуватися мікроскопом, і тепер заняття по зоології безхребетних і анатомії рослин для нас найбільш цікаві.

Хімія... Всі уявлення про цю науку, як суху і нецікаву, що створились у нас в середній школі, зовсім змінилися тут. Цікаво захоплює читати лекції з хімії доцент Давидов.

Вступаючи на біологічний факультет, ми думали, що тут не вивчають математику. Виявилось, що математику ми вивчаємо на

протязі двох семестрів. І ми дуже задоволені цим, бо вища математика зовсім не така важка і недоступна наука, як ми думали раніше.

Важко було вести конспекти лекцій в перші дні. Ми не могли схопити головного, поспішали — і, звичайно, не встигали записувати. Викладачі допомагали нам, пояснюючи, як треба конспектувати, схоплювати найголовніше. І тепер наші конспекти дуже допомагають нам в засвоєнні пройденного матеріалу.

Скоро почнеться екзаменаційна сесія. Ми прикладемо всі зусилля, щоб екзаменати здали лише на «відмінно» і «добре». А на закінчення хочеться сказати, що вибором своєї майбутньої спеціальності біолога ми дуже задоволені.

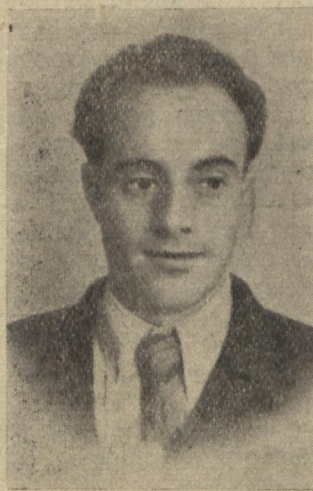
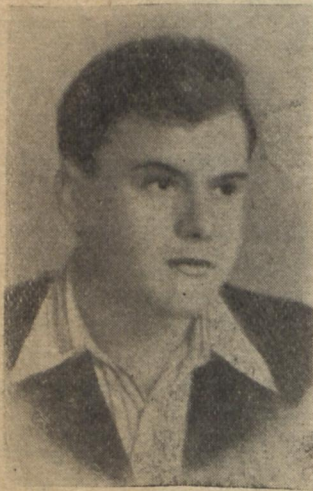
Е. УСТИНОВИЧ,
Г. ОРЛОВА,
студентки першого курсу
біологічного факультету.

ТВОЇ ТОВАРИШІ

В нашому університеті знають і поважають студента п'ятого курсу філологічного факультету О. Юхимця та студента 4-го курсу факультету романо-германської філології В. Рублінецького — відмінників навчання, активних учасників громадської роботи. Новий рік вони зустрічають напруженою роботою, готуючись до екзаменів.

Побажаємо ж їм нових успіхів у навчанні.

На фото: В. Рублінецький (зліва) і О. Юхимець (праворуч).

РОЗПОВІДЬ ДЕЛЕГАТА

22 грудня в Києві відкрився XVII з'їзд комсомолу України. З усіх кінців республіки прибули на свій з'їзд посланці комсомольських організацій. Делегати з'їзду — достойні вихованці комсомолу, надійні помічники Комуністичної партії.

З'їзд проходив в Сесійному залі Верховної Ради Української РСР. Делегація Харківської області сиділа в перших рядах. Ми бачили зблизька керівників партії і уряду, слухали їх виступи.

Центральний Комітет Комуністичної партії України і Уряд нашої республіки робіт з'їзду приділили велику увагу. На засіданнях були присутніми товариші М. В. Подгорний, І. Д. Назаренко, О. І. Іващенко, Д. С. Коротченко, М. С. Гречуха. В адресу з'їзду ЦК

КПУ надіслав привітання, в якому закликав молодь республіки бути готовою до виконання великих завдань будівництва комунізму в нашій країні.

Велику кількість вітальних телеграм XVII з'їзду комсомолу України надіслали молоді робітники, колгоспники і студенти братніх республік. Комсомольці і позаспількова молодь нашої республіки зустріли з'їзд новими успіхами в труді і в навчанні.

XVII з'їзд ЛКСМ України підвів підсумки роботи за час, який пройшов після XVI з'їзду. В своїх виступах делегати відзначали великі успіхи, досягнуті в комсомольській роботі. Але вони говорили також про те,

що в роботі комсомолу республіки все ще багато недоліків. Комсомольські організації промислових підприємств і колгоспів ще мало приділяли уваги виробничій діяльності молодих робітників, погано мобілізували молодь на краще використання техніки.

В своїх виступах делегати відзначали, що за звітний період комсомол республіки став приділяти значно більшу увагу пропаганді всеперемагаючого вчення марксизму-ленінізму. Однак пропагандистська робота в багатьох випадках проводиться у відриві від життя, від практичної комуністичної будівництва в нашій країні.

Виступи всіх делегатів на з'їзді були проникнуті духом

здорової критики і самокритики, що свідчить про прагнення комсомольців рішуче переборювати недоліки, які заважають нам в роботі.

З великим захопленням зустріли делегати з'їзду виступ першого секретаря ЦК ВЛКСМ тов. О. М. Шелепіна. В своїй промові тов. Шелепін критикував стиль комсомольської роботи республіканської організації. Він указав, що в багатьох комсомольських організаціях формалізм і бюрократизм підміняють справжню комсомольську роботу. Серед комсомольських керівників нерідко зустрічаються пустослови, красномовці, які піднімають багато шуму навколо кожного міроприємства, але практичної користі в його

проведенні не приносять. Такі керівники комсомолу не потрібні...

На все життя запам'ятається мені ця знаменна подія. Участь в роботі з'їзду допомогла мені розібратися в багатьох питаннях практичного керівництва комсомольською організацією і в наших умовах, в умовах університету. Як і всі делегати XVII з'їзду комсомолу України, я сповнена рішучості всі свої сили віддати на виконання тих завдань, які поставила перед молоддю нашої країни Комуністична партія і Радянський уряд.

Н. КОРЖ, комсорг
ЦК ЛКСМУ університету.

«СТАЛІНСЬКІ КАДРИ»
Стор. 3. 31 грудня 1955 р.

ВІСНИК під ЧОВНИМ РІК

Говорить і показує університетський телецентр. Харківський час — 23 години 30 хвилин. Починаємо передачу для студентів, аспірантів та викладачів Харківського державного університету ім. О. М. Горького. Диктор сьогодні у нас незвичайний. Його звуть товариш Тисяча дев'яност п'ятдесят шостий. Зір у нього гострий, враження свіжі, і те, повз чого ми проходили в свій час байдуже, від нашого диктора не укриється, не втече. До того ж у нього і телевизор найновішої системи. Це справжня «машина часу». Її можна настроїти на частоту будь-якої події минулого і майбутнього. Отже, надаємо слово нашому дикторові.

Про що розповість диктор...

— Добрий вечір, товариші! Вибачте, але студійної передачі сьогодні не буде. На одному місці залишатись мені не можна. Я йду в традиційну новорічну подорож. З чого ж почати? Мій колега, товариш Тисяча дев'яност п'ятдесят п'ятий, радив побувати на університетському новорічному вечорі. Рік назад його не дуже гостинно зустріли в приміщенні Гірничого інституту. Він довго не міг протиснутися в зал і ледве не спізнився. Під час концерту йому довелося стояти, а потім від нудьги він ледве не заснув.

Подивимося, як обстоїть справа тепер. Ось і афіша. Коло неї ще одна, і ще. Що й казати, афіш багато, по одній на кожного студента. А як з квитками?

Ось якась костюмована пара сумно повертається додому. Куди ж вони? Адже вечір тільки-но почався? Послухаємо, про що вони говорять.

Дует костюмованої пари

— Мені знову квиток не дістався. Дали на курс чотири, тягли жеребки, і мені не пощастило. За п'ять років не був ні на одному вечорі.

— Мені теж. Заплакала б, та не зручно, вже велика.

Домино, домино,
Будь веселим, не надо
печали.
Домино, домино,
Мы на вечер с тобой
не попали.
Обошел весь свет,
Не достал билет.
Домино, домино,
А чужих в этом зале
полно,
Домино, домино,
В ХГУ пятилетье учась,
Домино, домино,
Очень трудно на вечер
попасть...

...І чого тільки не вигадася в новорічну ніч?

Ось ми подумали: а що, якби у нас в університеті був свій власний телецентр, що б ми тоді сьогодні зробили? І вирішили, що тоді б ми сьогодні підготували велику новорічну телепередачу, а студенти університету перед тим, як піднести бокал за Новий рік присіли б на годину до телевізорів, які справді таки придбані для кожного гуртожитку, і подивились би передачу про своє власне студентське життя.

... в цей же час навколо новорічної ялинки

З вечорами, як бачу, університет сидить «все в той же позиції». Ялинка, правда, прикрашена в цьому році, як ніколи: дивіться, який чудовий рум'яний Дід Мороз, які барвисті і багаті іграшки, як переливаються сріблом блискучі зірочки снігу на її густій, пахучій хвої. Але чому ж деякі товариші одвернулись від ялинки так незадоволено? Подивимося, хто це. Ага, це декани філологічного та історичного факультетів: сподівалися, що на ялинку повісять приємний новорічний подарунок — Вчені записки факультету, та підвів Дід Мороз. Мабуть, доведеться їм самим працювати.

Невдоволені і деякі товариші, що давно вже закінчили вчитись в аспірантурі, а дисертації теж чекали від Діда Мороза. Вони сором'язливо одвернулись, але ми пізнали їх і в спину. Це т. Д. Т. Гук (географічний факультет), П. І. Мартем'янов (філологічний факультет), Т. І. Кононенко, тов. Токар (фізмат).

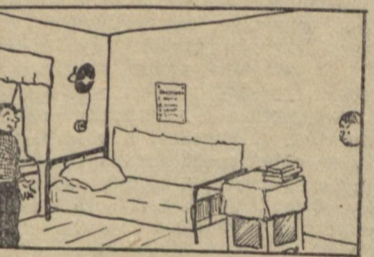
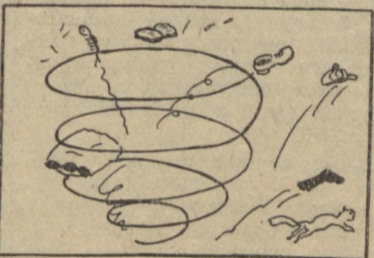
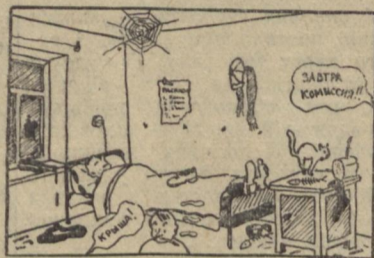
Незручно, товариші.

Ось як про це в піснях співається

Плюшевые волки,
Зайцы, погремушки,
Вот висят на елке
Разные игрушки.
Высоко на ветках
Так, что не добратся,
Дед Мороз развесил
Книжки диссертаций.
Аспиранты хором
Песни распевают:
«Все я жду, что с елки
мне тебя подарят».
Вот вполне солидно,
Видно по объему,
Высоко на ветке
Два ученых тома.
И деканы молят
Дедушку Мороза,
Чтобы снял «Записки».
Он в ответ на слезы
Весело смеется
Дед Мороз упрямый:
«Не сниму вам книги,
Напишите сами».
И деканы хором
Песни распевают:
«Все я жду, что с елки
мне тебя подарят».

Але власного телецентру університет, як відомо, ще не має і хто його знає, чи буде мати в найближчий час. А розважити вас в цю новорічну ніч нам хочеться. Отже, ми і вирішили підготувати для Вас, наші друзі, уявну телепередачу. Виберіть же в цю новорічну ніч кілька хвилин, настройте себе на нашу хвилю, і тоді ви почнете і побачите наш новорічний сатиричний огляд.

А підготували його наші власні кореспонденти — Ю. Жамойдо та А. Житницький. Малюнки для огляду зробив Е. Черняков.

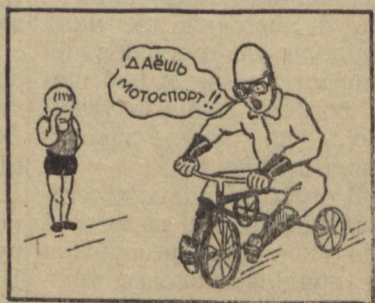

Чудесні перетворення

Зате веселі і щасливі ходять голова студкому на Толкачівці Андрій Криницький і голова профбюро філфаку Сергій Зімодро: гуртожиток філологів завоював внаслідок рейду профкому першість по університету, зберіг за собою перехідний Червоний прапор і одержав премію — телевизор. На екрані телевизора потрапило три кадри, з яких дуже добре видно, як готувались в деканських кімнатах наших гуртожитків до комісії. Був день перший, був день другий, був день третій, і сотворилося чудо. Сподіваюсь, у мене порядок і чистота в кімнатах буде завжди, і обходитиметься без авралів.

Техніка на грані фантастики

А тепер побуваємо в куточку атракціонів. Ви бачите

проект наочного приладдя для мотогуртка. Уявна швидкість — 70 кілометрів на годину. І ніякого пального, не потрібно приміщення, для

занять повна безпека від нещасних випадків. Проте, такий проект уже був у минулому році. Гуртківцям він не подобався. Та й можна сказати справжній мотоцикл — куди краще.

Вхід заборонено

А що це за двоє з університетськими значками? Знайомі щось обличчя. Чи не в цьому році закінчили вони університет і чи не мали поїхати на роботу за призначеннями?

Были два друга в группе одной.

Пой песню, пой!

И если на лекциях не

был один,

В кино уходил другой.

Но вот пролетели пять

быстрых лет.

Пой песню, пой!

Закончил один

университет,

Диплом защитил другой.

И вот вызывает друзей

декан.

Пой песню, пой!

«На север поедет один

из вас,

На Дальний Восток —

другой».

Друзья улыбнулись:

— Уехать? Ну, нет.

Пой песню, пой!

При маме остался один

из друзей,

При папе остался

другой.

Так ось ви хто! Не місце вам на нашому вечорі! Геть звідси! Чергові, таких в зал не пускати. На щастя, це поодинокий випадок, неприємний виняток.

По-дружньому про лірику

Виступає молодий поет Л. Болеславський. Увага, зараз автор прочитає свої нові вірші «Березка» і «Ему улыбнулась девчонка».

Тов. 1956-й: Та які ж це нові? У мене записано, що в минулому році «Березку» Болеславський читав 117 разів, а «Ему улыбнулась девчонка» — 286.

Товаришу поет, на Парнасі побувати ще встигнете, спускайтеся на землю, до нашого живого університетського життя. І не треба так замріяно дивитися в небо: наскочите на якусь дівчину, і навряд чи дівчина вам усміхнеться. Скоріше дорікатиме.

Его упрекала девчонка
За стих неуклюжий
и серый,

На все она внятно

и громко

Ему приводила примеры.

— «Вот тут у тебя

«синий вечер», —

(Такой нафталиновый запах!)

Здесь вместе «разлука»

и «встречи»

И «сосен заснеженных

лапы».

Конвейерно пишешь и

долго,

Как будто бы в спешке

пожара».

Да, эта девчонка, как

видно,

Недаром его упрекала.

Паперова тяганина

А що ж робити поету? Йти вчитись в літстудію? Та де вона? Чотири роки у нас в університеті ведуться про неї балачки, питання це не сходять з порядку денного, виносяться багатосильні резолюції. На жаль, ці резолюції подібні до покійника: їх виносять, ховають і... забувають.

З новим роком!

Молодь університету зустрічає новий рік бадьоро, життєрадісно, дружною, згуртованою сім'єю. Бажаємо вам, дорогі товариші, нових успіхів у вашому великому житті.

Пожелать вам сегодня

осталось,

Чтобы вы продолжали

расти,

Чтоб не знали вы слова

усталости

И забыли про слово

«хвосты».

Чтоб не знали вы сотен

собраний

И себе и другим на беду,

Чтоб на лекции без

опозданий

Приходили бы в новом

году.

До свиданья, друзья,

до свиданья!

Где-то близко уже

новый год.

Он, конечно же, без

опозданий

На свидание с вами

придет.

Заст. редактора
М. ЧЕРНЯКОВ.